

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 20576
Tarih : 16.10.2026

51490

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sn. Mustafa ÇİFTÇİ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim

Kezban KONUKÇU

İstanbul Milletvekili

Sel ve taşkın olayları ülkemizde sık yaşanan, insan ölümlerine ve ciddi ekonomik kayıplara yol açan afetlerdendir. Kentleşme, sanayileşme, madencilik, enerji benzeri faaliyetler, dere yataklarına binalar yapılması, rant uğruna gerçekleştirilen imar afları ve uygulamaları, dere yataklarının daraltılması, plansız yapılaşma, ormansızlaşma, yeşil alanların kaybı, betonlaşma ve altyapı eksikliklerinin doğal sonucu olarak İstanbul ili her yıl sel felaketiyle karşı karşıya kalmaya devam etmektedir.

6 Şubat depremlerinde çürük binalara, imar affından yararlanan yapılara ve denetimsizliğe göz yumarak binlerce yurttaşın ölümüne zemin hazırlayan iktidarın idari anlayışı; bugün İstanbul'da dere yataklarını imara açarak, afet toplanma alanlarını betonlaştırarak ve meteorolojik uyarılara rağmen önlem almayarak aynı cezasızlık ve sorumluluktan kaçma zihniyetini sürdürmektedir.

14-15 Ekim 2026 tarihlerinde İstanbul'da yaşanan felaket de bu zihniyetin en son ve en acı örneğidir. Metrekareye 240-270 kilogramı aşan rekor yağış, 1942'den bu yana ölçülen en yüksek değerler arasında yer almıştır. Ancak kentin bu yağış karşısında teslim olması meteorolojik bir kader değil; siyasi bir tercihtir. Kuzey Ormanları'nın ve yeşil alanların yıllardır sistematik biçimde yok edilmesi, dere yataklarının imara açılması, geçirimsiz beton yüzeylerin hızla artması ve altyapı yatırımlarının yetersiz kalması; aynı yağışın doğada tutulabilecekken kentte kitlesel bir felakete dönüşmesine neden olmuştur.

2018 yılında çıkarılan "İmar Barışı" (Yapı Kayıt Belgesi) uygulamasında dere yatakları, taşkın risk alanları ve su havzaları istisna tutulmadığı için binlerce kaçak ve riskli yapıya mevzuata aykırı şekilde ruhsat kazandırılmıştır. Derelerin üstleri kapatılıp dere yatakları betonlaştırılmış; Ayamama, Kurbağalıdere, Çırpıcı, Haramidere gibi onlarca derenin yatağı daraltılarak suyun doğal yolla denizle buluşması engellenmiştir. Ayamama Deresi faciasından Esenyurt Haramidere taşkınlarına, İkitelli, Küçükçekmece, Unkapanı ve Üsküdar su baskınlarına kadar İstanbul'da sel ve taşkınlar bu rant politikaları nedeniyle kronikleşmiş bir kent krizine dönüşmüştür.

Ortaya çıkan tablo, rant politikalarının yanı sıra mülki idarenin, Valiliğin ve İçişleri Bakanlığı'na bağlı AFAD'ın ağır ihmalkârlığını da deşifre etmiştir. Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün gün öncesinden açıkça "kırmızı/turuncu" uyarı yapmasına rağmen İstanbul Valiliği ve AFAD hiçbir önleyici tedbir almamıştır. Erken uyarıya rağmen kamu ve özel sektörde mesailer erken bitirilmemiş, yüz binlerce yurttaş sel sularının ve su basan yolların ortasında mahsur kalmıştır. En büyük skandallardan biri ise okulların tatil edilmesi kararının felaket yaşandıktan sonra alınmasıdır. Okullarda mahsur kalan binlerce çocuk ve çocuklarını sular altındaki yollardan çekip almaya çalışan aileler büyük bir panik ve mağduriyete itilmiştir. Daha da vahimi, idarenin altyapı denetimsizliği ve kriz yönetimindeki basiretsizliği nedeniyle biri 14 yaşında bir çocuk olmak üzere son verilere göre 4 yurttaşımızın hayatını kaybetmiş olması, kayıp olduğu bildirilen 5 yurttaşımızın ise henüz bulunamamış olmasıdır. Yaşananların yalnızca bir iklim olayı değil, idari ihmaller silsilesiyle gelen bir "kent cinayeti" olduğunu açıktır.

Gerek yıkıcı depremlerde gerekse sel ve taşkınlarda yaşanan kitlesel can kayıpları; doğa olaylarının ötesinde, kamusal denetimi hiçe sayan rant politikalarının, imar aflarının ve alınmayan önlemlerin yol açtığı önlenebilir kent cinayetleridir.

İstanbul'da yaşananlar bir doğa olayı değil, yıllardır sürdürülen rant ve plansızlık politikalarının sonucudur. Can kayıplarının "kader" diye geçiştirilmesine, yeni facialara zemin hazırlanmasına izin verilmemelidir.

Bu bağlamda;

- 1- İstanbul'da yaşanan felaket öncesinde Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından yapılan uyarılar hangi kurumlara ne zaman iletilmiştir? Bu uyarılara karşı merkezi ve yerel yönetimler tarafından hangi somut önlemler alınmıştır? Alınmayan önlemlerin gerekçesi nedir?
- 2- Yaşanan sel felaketinde yaşamını yitiren yurttaşların kesin ölüm nedenleri nedir?

- 3- 14 yaşındaki bir çocuğun sel suyundaki açık elektrik kaçağı/çarpması sonucu hayatını kaybettiği tespiti karşısında; ilgili elektrik dağıtım şirketi ve denetimden sorumlu kamu görevlileri hakkında adli/idari süreç başlatılmış mıdır?
- 4- Sel ve taşkın esnasında İstanbul genelinde araçlarında, evlerinde, iş yerlerinde ve alt geçitlerde mahsur kalan yurttaş sayısı kaçtır? AFAD ve Valilik koordinasyonundaki kurtarma ekipleri mahsur kalan kaç yurttaşa zamanında ulaşabilmiştir?
- 5- Meteoroloji verilerinin rekor düzeyde yağış uyarısı vermesine rağmen, İstanbul Valiliği ve AFAD tarafından kamu ve özel sektörde mesailerin erken bitirilmesi, trafiğin ve riskli güzergâhların kapatılması gibi önleyici tedbirler neden felaket öncesinde alınmamıştır?
- 6- Su baskınları ve felaket başladıktan sonra okulların tatil edilmesi kararının alınmasının gerekçesi nedir? Yollarda, servislerde ve okullarda saatlerce mahsur kalan binlerce öğrenci ve ailenin yaşadığı mağduriyetin, hayati tehlikenin idari sorumlusu kimdir? Bu karara imza atan idareciler hakkında soruşturma açılmış mıdır?
- 7- Son sel felaketinde sular altında kalan ve erişilemez hale gelen alanların kaç tanesi aynı zamanda olası büyük İstanbul Depremi için belirlenmiş "Afet Toplanma Alanı" ve "Afet Tahliye Güzergâhı" sınırları içerisinde midir? Bir sel felaketinde dahi kilitlenen altyapı ve kriz yönetimi karşısında, AFAD'ın olası bir deprem krizini yönetebilmesine ilişkin somut bir acil durum planı var mıdır?
- 8- 2018 yılındaki "İmar Barışı" kapsamında, İstanbul genelinde dere yataklarında, taşkın risk alanlarında ve su havzalarında yer alıp Yapı Kayıt Belgesi/ruhsat verilen bina sayısı kaçtır? İnsan hayatını doğrudan tehdit eden bu yapılara onay veren, denetlemeyen ve imar affı sağlayan idari anlayışa karşı bir inceleme başlatılacak mıdır?
- 9- Son sel felaketinde evi, iş yeri, dükkânı ve aracı zarar gören kaç yurttaş bulunmaktadır? Yollarda mahsur kalan, evlerini ve eşyalarını kaybeden dar gelirli ve işçi ailelerin zararlarının tamamı AFAD ve Valilik imkânlarıyla tazmin edilecek midir?
- 10- İstanbul'da "sünger kent" anlayışı, geçirimli yüzeylerin artırılması ve dere yataklarının rehabilitasyonu konusunda bugüne kadar hangi projeler hayata geçirilmiştir? Bu projelerin bütçesi ve tamamlanma oranı nedir?
- 11- Bu felaketin "önlenebilir" karakteri dikkate alındığında, merkezi hükümet ve ilgili bakanlıklar siyasi ve idari sorumluluk üstlenmeyi düşünmekte midir? Benzer faciaların tekrar yaşanmaması için hangi yapısal önlemler alınacaktır?